
shrIlakShmIhayavadanaratnamAlAstotram

श्रीलक्ष्मीहायवदनरत्नमालास्तोत्रम्

Document Information

Text title : lakShmIhayavadanaratnamAlAstotram

File name : lakShmIhayavadanaratnamAlAstotram.itx

Category : vishhnu, vishnu, lakShmI, pancharatna, devii, mAlAmantra, devI

Location : doc_vishhnu

Author : Abhinava RanganAthabrahamatantraparakAlamahAdeshika

Transliterated by : Rujuta rujuta5879 at gmail.com

Proofread by : Rujuta rujuta5879 at gmail.com

Latest update : April 2, 2018

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 29, 2023

sanskritdocuments.org

శ్రీలక్ష్మీహయవదనరత్నమాలాస్తోత్రమ్

॥ శ్రీః ॥

శ్రీలక్ష్మీహయవదనపరబ్రహ్మణే నమః ।
శ్రీమతే శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతస్త్రపరకాలయతీన్ద్రమహాదేశికాయ నమః ।
శ్రీమన్మహాభారతే శాన్తిపర్వణి మోక్షధర్మే నారాయణాఖ్యానే హయశిర
ఉపాఖ్యానస్య వ్యాఖ్యానే హయశిరోరత్నభూషణే తదీవరణదీధితౌ చ
పరిశీలితానాం శ్రుతీనామర్థస్య సజ్ఞాహక
శ్రీలక్ష్మీహయవదనరత్నమాలాస్తోత్రమ్ ।

వాగీశాఖ్యా శ్రుతిస్మృత్యుదితశుభతనోవసుదేవస్య మూర్తిః
జ్ఞాతా యద్వాగుపజ్ఞం భువి మనుజవేరైర్వాజివక్త్రప్రసాదాత్ ।
ప్రఖ్యాతాశ్చర్యశక్తిః కవికథకహరిః సర్వతస్త్రస్యతస్త్రః
త్రయ్యన్తాచార్యనామా మమ హృది సతతం దేశికేన్ద్రః స ఇన్ద్రామ్ ॥ ౧॥

సత్వస్థం నాభిపద్మే విధిమథ దితిజం రాజసం తామసం చా-
బ్బిన్దోర్వరుత్పాద్య తాభ్యామపహృతమఖిలం వేదమాదాయ ధాత్రే ।
దత్త్వా ద్రాక్షౌ చ హత్వా వరగణమదిశద్వేధనే సత్ర ఆదౌ
తస్త్రం చోపాదిశద్యస్స మమ హయశిరా మానసే సన్నిధత్తామ్ ॥ ౨॥

అధ్యాస్తేఽఙ్కం పరావాగ్ వరహయశిరసో భర్తూరాచార్యకే యా
వాఞ్చావనైతరేయోపనిషది చరమాత్పాక్తనే ఖణ్ణ ఆదౌ ।
యస్యా వీణాం చ దైవీం మనసి వినిదధత్స్యాతిమేత్యన్త్యమస్త్రే
సేశానా సర్వవాచో మమ హృదయగతా చారు మాం వాదయేద్వాక్ ॥ ౩॥

కృష్ణం విప్రా యమేకం విదురపి బహుధా వేదయో (రైతరేయే) రాదిమాన్తే
స్త్రష్టా విస్రంసమానస్స్వమథ సమదధాచ్ఛన్దసాం యేన దానాత్ ।
కృష్ణ విష్ణుం చ జిష్ణుం కలయితురపి యత్సంహితామాయురుక్తం
వాక్ష్మిష్టం ప్రాణమేనం హయముఖమనుసన్దధృహే కిం వృథాఽవైః ॥ ౪॥

ప్రఖ్యాతా యాఽఽశ్వలాయన్యధికఫలదశశ్లోక్యభిఖ్యా తదస్త్రః

శ్రుత్యుక్తా వాక్ సరస్వత్యపి హయముఖ తే శక్తిరన్యా న యుక్తా ।
పూర్ణా త్వచ్చక్తిరర్థం భవతి విధివధూర్యా నదీ సా కలాస్యా
ఇత్యుక్తే బ్రహ్మవైవర్త ఇహ సముదితా స్యాత్పరా నిమ్నగాఽన్యా ॥ ౫ ॥

శ్రీహర్షోం విష్ణుపత్నిం వదతి కవిరిమా నైషధే మల్లినాథః
ఖ్యాతామేతాం పురాణే హయముఖ భువి చ స్థాపితాం విష్ణుపార్వ్యే ।
ధీవాగ్నిత్వార్థజప్యం దినముఖసమయే శౌనకస్సూక్తమత్యాః
శ్రీయుక్తం బహ్వౌచస్స స్మృతికృదపి తదా చింతనీయం తథైనామ్ ॥ ౬ ॥

వాగామృణ్యాదిసూక్తే నిరవధిమహిమా యా శ్రుతా వాక్ చ దేవీ
పూర్వే సూక్తేఽపి హంసస్త్యమధికమహిమా విశ్రుతో బహ్వౌచైర్యః ।
యుక్తావారణ్యకే తౌ కథితబహుగుణౌ సామనీ సంహితేత్య-
ప్యారాధ్యో వ్యూహరూపీ హయముఖవిదితో జ్ఞానినాం కర్మభిస్త్యమ్ ॥ ౭ ॥

ఇన్ద్రో వృత్రం హనిష్యన్ సఖివర వితరం విక్రమన్వేతి విష్ణుం
సమ్ప్రార్థ్యతో హతారస్తత ఉపజనితబ్రహ్మహత్వాపసత్త్యైః ।
సూక్తాభ్యామాపచుతిం యం ప్రతి పరమజహోన్మూర్ధ్ని గర్భర్వ ఏకో
దేవానాం నామధారీ స మమ దృఢమతావద్య వాచస్పతిస్తాత్ ॥ ౮ ॥

వేదే చాథర్వణాఖ్యే ప్రథమత ఉదితం యత్ప్రీషప్తీయసూక్తం
తన్మేధాజన్మకర్మాజ్ఞమితి నిగదితం కౌశికేన స్వసూత్రే ।
మేధాకామః పుమాన్ యస్తురగముఖ తతస్సర్వలోకాధినాథం
ధ్యాయేద్వాచస్పతిం త్వాం ప్రభవతి సకలస్తచ్చుతార్థోఽప్రకమ్ప్యః ॥ ౯ ॥

నాసన్నో సత్తదానీమపి తు కమలయాఽవాతమేకం తదానీత్
తస్మాద్ధాన్యత్పరం కిञ్చిదపి న తమసా గూఢమగ్రే ప్రకేతమ్ ।
అద్ధా కో వేద హేతుం ద్వివిధమవిగుణం వాసుదేవాభిధానం
వ్యూహం త్వాం ప్రాతరర్చ్యం హయముఖ భగమాహుః క్రమాత్తైత్తిరీయాః ॥ ౧౦ ॥

ప్రాతఃపూజ్యం భగాఖ్యం ప్రథమమకథయన్ బహ్వౌచాః పఞ్చమేఽథో
నాసత్సూక్తేఽష్టమే ప్రాగ్వదపి సమవదన్ తైత్తిరీయక్రమాత్వామ్ ।
పారాశర్యోఽవతీర్ణం వదతి హయముఖాథర్వణః కౌశికస్త్యామ్
మేధార్థం ప్రాతరర్చ్యం భగమనుమనుతే సంహితాఽప్యాహ సాధు ॥ ౧౧ ॥

ప్రద్యుమ్నాంతం త్రిపాద్యాస్వరవపురమృతం వాసుదేవాదివృన్తే
పాదస్త్రానిరుద్ధో భువి తత ఉదభూదాత్మభూబుగ్విధిజ్ఞాః ।

హుత్వా త్వాం యజ్ఞరూపం హయవదన జితన్తే స్తుతిం తన్వతేఽతః
నిరీతం సర్వవేదేష్యనుపమమితి తత్పొరుష సూక్తమాప్తైః || ౧౨ ||

సర్వే వేదాః ప్రజాశ్చ ప్రచురబహుభిదాః సంశ్రయన్తే యమేకమ్ |
శాస్త్రా యోఽన్తఃప్రవిష్టస్వయమపి దశధాత్మాచరత్యర్థవే యమ్ |
బ్రహ్మ చైకోన్వవిన్దధరిమిహ దశహోతారమన్తశ్చ చన్ద్రే
దేవాస్సన్తం సహానం న హి విదురవతాత్సోఽద్య వాచస్పతిర్మామ్ || ౧౩ ||

యస్మాద్బ్రహ్మ చ రుద్రస్సకలజగదిదం జాయతేఽన్తర్భహిర్యతే
వ్యాప్త్యా సత్తాం చ యస్మిన్ లయమపి లభతే యశ్చతుర్వేదమూర్తిః |
విష్ణుర్నారాయణోఽష్టాక్షరపదవిదితో దేవకీపుత్ర ఏకో
యోధార్వాణ్ణే మధోః సూదన ఉపనిషది జ్ఞాయతే మే స ఇన్దామ్ || ౧౪ ||

శక్తిః స్వాభావికీ సాత్ర చ వివిధపరా శ్రూయతే జ్ఞానమేవం
త్రేధా తత్ర క్రియేత్థం బలమపి తదసౌ వాసుదేవః స హంసః |
యో బ్రహ్మణం విధాయ ప్రథమమథ పరాన్ ప్రాహిణోత్సర్వవేదాన్
తస్మై దేవం ప్రపద్యే శరణమహమిమం చామృతస్యైష సేతుః || ౧౫ ||

వస్త్ర్యా విష్ణోర్ధనుర్జ్యాం హయవదన వరాన్వేచ్ఛయా చిచ్ఛిదుస్తత్ |
కోట్యా చ్ఛిన్నం చ విష్ణోః శిర ఇతి గదితం యత్ప్రవర్ణ్యార్థవాదే |
తచ్ఛిర్షం యాజమానం శ్రుతిముఖత ఇదం స్థాపిత యుక్తితోఽపి
ప్రాదుర్భావః స గౌణో బహుముఖహరివంశాదినిర్ధారితో వా || ౧౬ ||

శుక్లం వేదం వివస్వానుపదిశసి పరం యాజ్ఞవల్క్యాయ వాజీ
వేదైకార్చైర్వచోభిర్మితమిదమఖిలామ్నాయధీకారిణీం యామ్ |
వాగ్దేవీం మోక్షధర్మే కథయతి మునిరాట్ తత్కృపాలభభూమా
త్వచ్ఛక్తిస్సేత్యకమ్యం హయముఖ గదితం బ్రహ్మవైవర్తవాగ్భిః || ౧౭ ||

తస్మాద్వేదేఽపి తతోపనిషది బృహదారణ్యకే కాణ్ణ ఆత్మా
త్వం వాగ్దేవ్యా సహాదౌ జనయసి మిథునీభూయ సర్వాంశ్చ వేదాన్ |
ధాతారం తస్య పత్నీం తదను తదుభయద్వారికాం వ్యష్టిస్సృష్టిం
తద్యజ్ఞారాధితోఽస్మై హయవదన వరాన్యచ్ఛసీతి ప్రతీమః || ౧౮ ||

తుర్వేఽధ్యాయే దివ్యతీయం తురగముఖ శిశుబ్రాహ్మణ వ్యూహరూపమ్
ప్రాణ స్థాణాం శిశుం త్వాం చమసమపి శిరోఽర్వాగ్నిలం చోర్ధ్వబుధ్నమ్ |
సప్తానాం దేవతానామధికరణమమిత్రేన్ద్రియాణాం జయార్థం

వాచాష్టమ్యా యుతం త్వాం పరికలయతి తద్బ్రహ్మ భక్తార్తిహారి || ౧౯ ||

దధ్యజ్ఞాధర్వణోశ్విత్రిదశకృతశిరోధారణాదశ్వమూర్ధ్నా

తాభ్యాం ప్రావర్గ్యతత్త్వం హయముఖ సముపాదిక్షదేతద్వధార్థమ్ |

ఏతావత్సేవ తత్త్వే కలిబలవశతస్తామసాశ్నక్ష్మధీనం

భావత్కం శీర్షమాపరుభువి జనిసమయే త్వత్కటాక్షాతిదూరాః || ౨౦ ||

దధ్యజ్ఞాధర్వణో యో హయముఖ బృహదారణ్యకే కాణ్ణ ఆదౌ

ఆహ ప్రావర్గ్యతత్త్వం యదపి శతపథే దీక్షణీయార్థవాదే |

విష్ట్యాఖ్యం తత్త్వముక్తం పునరుపనిషది బ్రహ్మ వాగీశ్వరాపం

యచ్చ ప్రోక్తం తృతీయే తదపి చ స మధుబ్రాహ్మణే వక్తి తుర్యే || ౨౧ ||

వాచా దేవ్యానిరుద్ధేన చ సృజతి జగత్సర్వమిత్స్యగ్ర ఉక్తో

వాహాస్యో వాసుదేవః స పర ఇతి మధుబ్రాహ్మణం స్థాపయిత్వా |

దధ్యజ్ఞాధర్వణోశ్విత్రిదశహితమధుత్వాష్ట్రకక్ష్యోపదేష్టా

తత్త్వం జానాతి చేత్యప్యఖిలశుభతనుం వక్తి వాగీశ్వరం త్వామ్ || ౨౨ ||

దధ్యజ్ఞాధర్వణోఽసావుపదిశతి మధుబ్రాహ్మణం త్వాష్ట్రకక్ష్యం

యత్తన్నారాయణాఖ్యం కవచమితి సమాధుష్యతే సాత్వికాగ్రైః |

వృత్రస్యేదం వధాయాలమితి హయముఖ బ్రహ్మవిద్యేతి తత్త్వం

వాగీశైతే న జానన్త్యనఘ తవ కృపాబాహ్యతాం యే ప్రయాతాః || ౨౩ ||

తత్త్వం నారాయణాఖ్యోపనిషది కథితం పఞ్చరాత్రోక్తరీత్యా

తన్నామాఖ్యాన ఆహాశ్వముఖ విశదమాద్యం చ ధర్మం మునీన్ద్రః |

గీతాయాం సజ్గుహీతం విశదయితుమనాః కృష్ణ వాహాననైక్యం

బ్రూతే వేదోదీతత్వం స్థిరయతి చ తదత్రోక్త ఏకాన్విధర్మే || ౨౪ ||

ఆదౌ నారాయణం తం వదతి మధుజితం దేవకీపుత్రమస్తే

వేదాన్తో మోక్షధర్మే వరహయశిరసం ప్రాహ కృష్ణస్వమేవ |

ఇత్యాలోచ్యైవ యోగీ కలిజిదభిజగౌ తత్కృమాత్ స్తౌతి మధ్యే

వాహాస్య త్వాం శతారిర్మునిరపి మనుతేఽశ్వం పురః కృష్ణమస్తే || ౨౫ ||

జన్మాదీనాం నిదానం కతిచిదకథయన్ దేవమేకం తథాఽన్యే

దేవీమేకాం విదుస్తన్మిథునమవికలం బ్రహ్మ వేదాన్తవేద్యమ్ |

ఇత్యేవం స్థాపయిత్వా చిదచిదవియుతం శ్రీమదేకం తదిత్య-

ప్యాచఖ్యో మోక్షధర్మే హయముఖజనివృత్తాపదేశాన్మునీన్ద్రః || ౨౬ ||

శ్రావణ్యాం తేఽవతారే హయముఖ నిగమోద్ధారణార్థత్వబుద్ధేః
 ఋగ్వేదోపక్రమస్తచ్చృవణభ ఇతి నిశ్చిన్వతే బహ్వృచాగ్రాః ।
 ప్రారమ్భో పౌర్ణమాస్యాం యజుష ఇతి పరే యాజుషాః సఙ్గిరస్తే
 తద్వేదోపక్రమాస్తే భువి విధివశగాస్త్యాం సమారాధయన్తి ॥ ౨౭॥

విష్ణోః పత్నీ పరా వాగితి బహుమనుతే భారతీ యాం యదీంశః
 పత్యుః ప్రాకృచ్ఛరాత్రం శ్రుతిమపి సముపాదిక్షదిత్వాదరేణ ।
 తద్వాగజ్జిష్ణమూర్తిం హయశిరస ఉపారాధయన్తి నిశమ్య
 శ్రీభాష్యం లక్ష్మణాయ స్వపతివిదిత యత్యాకృతిం బిభ్రతేఽదాత్ ॥ ౨౮॥

వాగీశానస్య మన్తం శ్రుతిశిఖరగురుస్తార్క్ష్యలక్షం జపిత్వా
 ప్రాప్తం తత్కాలాలామృతమపిబదహీన్ద్రాఖ్యపుర్యాం యతీన్దోః ।
 మాతుర్భ్రాతుస్తనూజోత్తమగుణకురుకాధీశవంశ్యార్చితాం త-
 న్మూర్తి సమాప్య కౌఞ్చయాం స్వయమపి చిరమారాధయద్భక్తిభూమ్నా ॥ ౨౯॥

కాలే వేదాన్తనూరిస్వపదముపగతం బ్రహ్మతన్త్రస్వతన్త్రం
 శిష్యాగ్ర్యం మూర్తిమేనాం సమనయదథ తచ్చాత్రపారమృరీతః ।
 సేయం వాగీశమూర్తిర్గురువరపరకాలాదిభిః సేవ్యమానా
 రమ్యాస్థాన్యాం త్రికాలం విలసతి విహితార్చాద్య కర్ణాటదేశే ॥ ౩౦॥

ధర్మం పూర్వాశ్రమోక్తం సుకరమపి న కృత్వాఽన్తిమోక్తస్య తస్యా-
 నుష్ఠానేఽశక్తిభీతం యముఖకృపణం లమ్భయిత్వాఽఽశ్రమం తమ్ ।
 శోభోద్రేకాదినాఽర్చావిశయ ఉపగతే లక్ష(కోటి)పూజాం తులస్యా
 సోపాఖ్యా వ్యాకృతిం చాకలయసి కియతీ మయ్యనర్హ దయా తే ॥ ౩౧॥

ఇత్థం వాగీశపాదూయుగలసతతసంసేవనార్చాదిదీక్షః
 తత్ప్రేతాం నవ్యరణ్గేశ్వరయతిరనఘామార్పయద్దత్నమాలామ్ ।
 ఏనాం నిత్యం పఠన్తో భువి మనుజవరా భక్తిభూనేపితార్థాన్
 సర్వాన్ విన్దన్తి వాహానవరకరుణాపాఙ్గధారాభిషేకాత్ ॥ ౩౨॥

ఇతి శ్రీలక్ష్మీహయగ్రీవదివ్యపాదుకాసేవక-
 శ్రీమదభినవరఙ్గనాథబ్రహ్మతన్త్రపరకాలమహాదేశికకృతిషు
 శ్రీలక్ష్మీహయవదనరత్నమాలాస్తోత్రం సమాప్తమ్ ।

Encoded and proofread by Rujuta rujuta5879 at gmail.com

——
shrIlakShmIhayavadanaratnamAlAstotram

pdf was typeset on June 29, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

